

**การศึกษาความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ
โดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน**

นางสาวพวงผกา จันยาวงค์* รศ.ดร.กุลยา ก่อสุวรรณ ดร. รุจิราพรรณ คงช่วย****

*นักศึกษา หลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

**อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Email: kaa2424@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน 2) เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ ก่อนและหลังการสอนโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษต่อการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 โปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ที่จะต้องฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในภาคการศึกษาถัดไป จำนวน 14 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ใช้เวลาในการทดลอง จำนวน 30 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนจัดการเรียนรู้โดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษามือไทย ก่อนและหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยควอไทล์ (Inter-quartile Range) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Rank Test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ โดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับดีมาก 2) ความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ หลังการใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐานสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษต่อการใช้โปรแกรมอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ภาษามือไทย โปรแกรมการอบรมภาษามือไทย โปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ

Abstract

The purposes of this study were to 1) investigate the Thai sign language ability of students in Special Education Program using the basic Thai sign language training program, 2) compare the Thai sign language ability of students in the Special Education Program before and after using the basic Thai sign language training program, and 3) examine the satisfaction of students in the Special Education Program on the basic Thai sign language training program. Participants in this study were 14 purposively selected senior students in the Special Education program, Faculty of Education, Songkhla Rajabhat University, in the second semester, 2014 academic year. Those students were required to teach in schools for students with hearing impairment as their field experience. The training lasted for 30 hours. The research instruments were 15 lesson plans using the basic Thai sign language training program, the Thai sign language ability test, and the satisfaction questionnaire on the basic Thai sign language training program. Statistics used in this study were median, inter-quartile range, and the Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test.

The findings of this study revealed that 1) the Thai sign language ability of students in the Special Education Program using the basic Thai sign language training program was at a very good level; 2) the Thai sign language ability of students in the Special Education Program after using the basic sign Thai language training program was significantly higher than that of those students before receiving the program at .01 level; and 3) the satisfaction of students in the Special Education Program with the basic Thai sign language training program was at the highest level.

Keyword: Sign language, the basic Thai sign language training program, Special Education Program

1. ที่มาและความสำคัญ

บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นบุคคลที่สูญเสียการได้ยินมาแต่กำเนิด หรือภายหลัง บุคคลเหล่านี้บางคนอาจมีปัญหาการได้ยินไม่รุนแรงนัก ยังมีการได้ยินหลงเหลืออยู่บ้าง หรือต้องใช้เสียงที่ตั้งกว่าปกติจึงจะได้ยิน บุคคลประเภทนี้เรียกว่า คนหูตึง แต่บางคนได้ยินน้อยมากหรือ ไม่ได้ยินเลย แม้จะมีเสียงดังมากก็ตาม บุคคลประเภทนี้เรียกว่า คนหูหนวก ซึ่งอย่างไรก็ตามบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักมีปัญหาด้านการสื่อสาร และฟังผู้อื่นพูดไม่เข้าใจ เพราะบุคคลที่บกพร่องทางการได้ยินไม่สามารถสื่อความหมายโดยการพูด การฟังได้เช่นเดียวกับคนปกติ จึงต้องใช้วิธีการสื่อสารอื่นทดแทน เช่น สื่อสารโดยใช้ภาษามือ การอ่านริมฝีปาก หรือภาพสัญลักษณ์ เป็นต้น บุคคลที่ไม่คุ้นเคยกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักคิดว่าบุคคลเหล่านี้มีระดับสติปัญญาต่ำ แต่จากงานวิจัยจำนวนมากพบว่า ระดับสติปัญญาของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีหลากหลายคล้ายบุคคลปกติทั่วไป เพียงแต่การสื่อสาร วิธีการเรียนการสอน ตลอดจนวิธีการวัดผลของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจจะไม่เหมาะสม จึงทำให้ความสามารถในการเรียนของคนเหล่านี้ค่อนข้างแตกต่างกว่าบุคคลที่มีการได้ยินปกติ (ผดุง อารยะวิญญู, 2542: 44)

ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้รับรู้เรื่องสิทธิของคนพิการเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพทุกระดับ และทุกรูปแบบของการจัดการศึกษาตามความต้องการของคนพิการอย่างเท่าเทียมกัน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2553:3-4) สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องได้ยินนั้น การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องใช้ภาษามือในการสื่อสาร การเรียนรู้ภาษามือจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งกับผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้กับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพราะหากครูผู้สอน ไม่สามารถใช้ภาษามือสื่อสารกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้อย่างถูกต้องแล้วนั้น จะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นอย่างมาก ก่อให้เกิดความยากลำบากในการเรียน และการดำเนินชีวิต เพราะฉะนั้น ผู้ที่จัดการเรียนการสอนสำหรับบุคคลเหล่านี้จึงควรได้รับการฝึกฝนการใช้ภาษามือจนเกิดทักษะเพื่อสามารถนำไปสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ให้กับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต่อไป

สถาบันอุดมศึกษาที่มีการผลิตนักศึกษา ในโปรแกรมวิชา/ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ควรตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ภาษามือสื่อสารกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการสื่อสารกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาเป็นสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่ง ที่มีหน้าที่โดยตรงในการผลิตครูทางการศึกษาพิเศษ ปัจจุบันมีนักศึกษาที่เรียนในสาขานี้ในชั้นปีที่ 4 และ 5 บางส่วนจะต้องออกไปฝึกประสบการณ์การสอนกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นักศึกษาเหล่านี้จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นอย่างดีสิ่งที่จะช่วยให้นักศึกษากลุ่มนี้สามารถสื่อสารกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้ นั่นคือทักษะการใช้ภาษามือไทยซึ่งนักศึกษเหล่านี้ ต้องมีความสามารถในการใช้ภาษามือไทยได้อย่างคล่องแคล่วจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจเบื้องต้นกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ พบว่านักศึกษาหลายคนรู้สึกไม่มั่นใจ ในการใช้ทักษะภาษามือของตนเองและรู้สึกกังวลใจที่จะต้องสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เนื่องจากยังสื่อสารด้วยภาษามือไม่คล่อง ไม่รู้จักหรือจำคำศัพท์ที่จำเป็นเพื่อใช้ในการสื่อสารกับเด็กไม่ได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ภาษามือที่ดีจะต้องมีกระบวนการที่ถูกต้อง เพราะภาษามือเป็นภาษาที่แสดงออกด้วยท่าทางอย่างเต็มที่ มีการสร้างคำขึ้นมาจากฐานศัพท์ที่มาจากธรรมชาติ จากวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ และจากการสะกดนิ้วมือในการเรียนรู้ภาษามือนั้น หากนักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้กับผู้สอน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหรือมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษามือในการสื่อสารกับบุคคลที่มีความบกพร่องทาง การได้ยินจะช่วยให้ผู้เรียนไม่เพียงแต่จะเรียนรู้ภาษามือเท่านั้น แต่จะได้เรียนรู้การแสดงความรู้สึกทางสีหน้า สายตา และท่าทางประกอบด้วยซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสารด้วยภาษามือ ยิ่งไปกว่านั้น การสื่อสารของนักศึกษาที่มีการได้ยินปกติจะได้รับการตรวจสอบจากผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้ สนทนาด้วย จากข้อมูลของ หนังสือ Signing naturally และ My ASL Book พบว่ามีจุดหนึ่งที่ช่วยให้ นักศึกษาเข้าใจภาษามืออย่างเป็นระบบมากขึ้นนั้น คือการเรียงลำดับเนื้อหาที่มีการสอนการสะกดนิ้วมือไทยก่อนการสอนคำศัพท์ แล้วได้เห็นภาพไปด้วยจะช่วยทำให้ทราบที่มาของรากศัพท์ภาษามือ สามารถจำคำศัพท์ภาษามือตลอดจนมีความเข้าใจในเนื้อหาตามลำดับมากขึ้น (Lentz, Mikos, & Mikos Smith, 1992; Bangs, 2011)

นอกจากนี้ การเรียนรู้ภาษามือได้ด้นั้น จำเป็นต้องมีสื่อที่ช่วยในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เข้าใจมากขึ้น รวมถึงสามารถทบทวนความรู้ด้วยตนเองได้ สื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อประกอบการสอนที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง เพราะวี

ดีทัศน์ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งที่เป็นภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว สี เสียง และตัวอักษรประกอบที่จะช่วยทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ชัดเจนและรวดเร็วขึ้น (ธนพร กิจสุทธิ, 2553: 2) ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของสิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545: 10 อ้างถึงใน ธนพร กิจสุทธิ, 2553: 2) ที่เน้นการเรียนรู้จากประสาทสัมผัสหลายด้าน ดังนั้นการนำวีดีทัศน์มาเป็นสื่อประกอบในการสอนจึงเป็นเทคนิคที่ดีในการช่วยให้นักเรียนนำไปใช้ในการทบทวนบทเรียนและใช้ในการสอนเสริมได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้การใช้สื่อวีดีทัศน์ ยังทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกดูภาพเคลื่อนไหวตามที่ต้องการได้ โดยการบังคับให้เลื่อนเดินหน้า ถอยหลัง ดูภาพซ้ำทำให้เข้าใจในเรื่องที่เรียนมากขึ้น (กิตานันท์ มลิทอง, 2543: 25) การดูวีดีทัศน์ที่แสดงถึงการสนทนาระหว่างบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินด้วยกันในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะช่วยทำให้นักศึกษาเข้าใจภาษามือและจำคำศัพท์และประโยคที่สื่อสารเป็นภาษามือได้ดีขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น การเรียนรู้การสะกดนิ้วมือไทย ด้วยภาพนิ่งเพียงอย่างเดียวอาจทำให้มีการผิดพลาดในตำแหน่งหรือทิศทางเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ แต่หากผู้เรียนได้เห็นการเคลื่อนไหว ของทั้งมือโดยตรง เข้าใจได้ง่ายและสามารถสื่อสารได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การนำวีดีทัศน์มาใช้เป็นสื่อในการสอนการสะกดนิ้วมือไทยจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างมาก

ในการช่วยให้นักศึกษาสามารถใช้ภาษามือได้อย่างคล่องแคล่วนั้น จำเป็นต้องได้รับการฝึกอย่างมาก และหลากหลาย แบบฝึกหัดนอกจากจะเป็นสื่อการเรียนอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้แล้วยังเป็นเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียนอีกด้วย การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสในการทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่ได้เรียนไปแล้วให้มีความชำนาญยิ่งขึ้น ดังเช่นที่ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537:146) ได้กล่าวว่า แบบฝึกหัดเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอน เพราะต้องใช้แบบฝึกหัดในการฝึกฝน ทักษะ เนื้อหาที่เรียนไปแล้ว ให้ยังคงอยู่ไม่ลืมเลือนไป ผู้วิจัยจึงได้นำแบบฝึกหัดจากหลักสูตรการใช้ภาษามือแบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน และ Signing Naturally มาปรับใช้ให้เหมาะกับเนื้อหาที่สอน ซึ่งจะทำให้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐานมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การส่งเสริมเจตคติทางบวกก็เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลเกิดการยอมรับความบกพร่องและเข้าใจความบกพร่องได้มากขึ้น สำหรับในวัยเด็กนั้น การส่งเสริมเจตคติทางบวกอาจมีลักษณะเป็น เกม หรือ นิทาน ดังเช่นงานวิจัยของ ภคินีพิกขุ ภู่มิ (2553) ที่ได้นำเกมและนิทานมาใช้ในการส่งเสริมเจตคติทางบวกของนักเรียนปกติต่อการเรียนร่วมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แต่สำหรับผู้ใหญ่แล้ว กิจกรรมสร้างความตระหนักเป็นกิจกรรมที่ถูกนำมาใช้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ เพื่อจะช่วยให้บุคคลนั้นมีเจตคติที่ดีต่อบุคคลที่มีความบกพร่องมากยิ่งขึ้น (Disabled World, 2014) กิจกรรมเหล่านี้มักเกี่ยวข้องกับการสร้างสถานการณ์ให้บุคคลทั่วไปได้อยู่ในสภาพของบุคคลที่มีความบกพร่อง เพื่อให้เขาได้เข้าใจสภาพของบุคคลที่มีความบกพร่องด้วยตนเอง สำหรับนักศึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่มีการได้ยินหากได้ถูกจัดสถานการณ์ให้อยู่ในสภาพเช่นคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก็จะเข้าใจถึงสภาพของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และพยายามใช้ภาษามือในการสื่อสารมากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเองและเป็นครูของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมาก่อนตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ จึงมีความประสงค์จะจัดทำโปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐานให้แก่ศึกษากลุ่มนี้ โดยคาดหวังว่าโปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน ที่ได้นำกระบวนการสอนมาจากการสอนภาษามือไทยขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยราชสุดา รวมกับการสร้างความตระหนักถึงความบกพร่องทางการได้ยิน การใช้วีดีทัศน์ในการสอนการสะกดนิ้วมือ และการได้ทำแบบฝึกหัดอย่างหลากหลาย จะทำให้นักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษามือได้ดียิ่งขึ้น และช่วยทำให้นักศึกษารูสึกมั่นใจในการสอนเด็กเหล่านี้มากขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ โดยการใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษโดยการใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ ก่อนและหลังการสอนโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษต่อโปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษหลังการใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือขั้นพื้นฐานไทยอยู่ในระดับดี

3.2 ความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษหลังการสอนโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐานสูงกว่าก่อนการสอน

3.3 ความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษต่อการใช้โปรแกรมอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก

4. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษโดยการใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โปรแกรมวิชา/ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษา ที่จะต้องออกไปฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในปีการศึกษาถัดไป

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ที่จะต้องฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในภาคการศึกษาถัดไป จำนวน 14 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์การเลือก ดังนี้

4.1.1 ผ่านการเรียนภาษามือไทยมาแล้ว แต่ยังไม่สามารถนำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้อย่างคล่องแคล่ว

4.1.2 เต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมตลอดโครงการ

4.2 ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ความสามารถในการใช้ภาษามือไทย
- 2) ความพึงพอใจต่อโปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

4.3 ขอบเขตเนื้อหา

เนื่องจากโปรแกรมการอบรมภาษามือขั้นพื้นฐานนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์จะให้ผู้เข้าอบรมการศึกษาภาษามือ เข้าใจถึงลักษณะธรรมชาติของไวยากรณ์ภาษามือไทย และการสะกดนิ้วมือไทยเพื่อนำไปใช้ในการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง เนื้อหาที่เรียน ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและสิ่งที่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรรู้จัก โดยปรับมาจากการสอนภาษามือไทยขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและผู้ที่มีการได้ยินของวิทยาลัยราชสุตา มหาวิทยาลัยมหิดล, หลักสูตรการใช้ภาษามือแบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน, หนังสือ Signing Naturally และ My ASL Book ซึ่งเนื้อหาที่จะสอนมีดังต่อไปนี้

4.3.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษามือไทย ได้แก่ ความหมาย ลักษณะ โครงสร้างและหลักในการสื่อสารด้วยภาษามือไทย

4.3.2 คำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน 8 หมวด ดังนี้

- 1) แนะนำตัว/การสะกดนิ้วมือไทย
- 2) คำศัพท์เกี่ยวกับคณิตศาสตร์พื้นฐาน
 - 2.1) รูปทรง ขนาด/ตำแหน่ง
 - 2.2) ตัวเลข จำนวน ลำดับที่
 - 2.3) วัน เดือน ปี เวลา
 - 2.4) เงิน
- 3) คำศัพท์เกี่ยวกับบุคคล
 - 3.1) สมาชิกในครอบครัว
- 4) คำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย
- 5) คำศัพท์เกี่ยวกับ สัตว์ และผลไม้
- 6) คำศัพท์เกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียน สี
- 7) คำศัพท์เกี่ยวกับการเดินทาง
 - 7.1) สถานที่
 - 7.2) ยานพาหนะ
- 8) คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อ 14 จังหวัดในภาคใต้

4.3.3 การสื่อสารด้วยภาษามือไทย เป็นประโยค และการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง หลาย ๆ ประโยค

4.4 ขอบเขตระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 30 ชั่วโมง

5. วิธีการดำเนินการ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ โดยการใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ ก่อนและหลังการสอนโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษต่อโปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ โดยการใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 ผลการจำนวนคะแนน ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 60 คะแนน)	ระดับ	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 60 คะแนน)	ระดับ
1.	21	พอใช้	49	ดีมาก
2.	39	ดี	54	ดีมาก
3.	32	ปานกลาง	50	ดีมาก
4.	34	ปานกลาง	51	ดีมาก
5.	32	ปานกลาง	53	ดีมาก
6.	36	ปานกลาง	51	ดีมาก
7.	23	พอใช้	49	ดีมาก
8.	23	พอใช้	44	ดี
9.	34	ปานกลาง	53	ดีมาก
10.	30	ปานกลาง	48	ดี
11.	36	ปานกลาง	53	ดีมาก
12.	30	ปานกลาง	50	ดีมาก
13.	31	ปานกลาง	48	ดี
14.	28	ปานกลาง	53	ดีมาก
Mdn	31.5	ปานกลาง	50.5	ดีมาก
IQR	10.5		4.25	

จากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน โดยก่อนสอนมีคะแนนระหว่าง 21 ถึง 39 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 31.5 และค่าพิสัยควอไทล์เท่ากับ 10.5 มีความสามารถในการใช้ภาษามือไทยอยู่ในระดับปานกลาง และ หลังจากการใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน นักศึกษามีคะแนนระหว่าง 44 ถึง 54 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 50.5 และค่าพิสัยควอไทล์เท่ากับ 4.25 มีความสามารถในการใช้ภาษามือไทยอยู่ในระดับดีมาก

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ ก่อนและหลังการสอนโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของ ความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษหลังการสอนโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐานสูงกว่าก่อนการสอน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ ก่อนและหลังการสอนโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

คนที่	คะแนน		ผลต่าง ของ คะแนน	ลำดับที่ ความ แตกต่าง	ลำดับที่ตามเครื่องหมาย	
	ก่อนเรียน (60)	หลังเรียน (60)			บวก	ลบ
1.	21	49	28	14	14	-
2.	39	54	15	1.5	1.5	-
3.	32	50	18	6.5	6.5	-
4.	34	51	17	4	4	-
5.	32	53	21	10.5	10.5	-
6.	36	51	15	1.5	1.5	-
7.	23	49	26	13	13	-
8.	23	44	21	10.5	10.5	-
9.	34	53	19	8	8	-
10.	30	48	18	6.5	6.5	-
11.	36	53	17	4	4	-
12.	30	50	20	9	9	-
13.	31	48	17	4	4	-
14.	28	53	25	12	12	-
					T = 105	T = 0 *

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่า T ที่ .05 = 25 เมื่อ N = 14)

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน สูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 2 ว่า ความสามารถในการใช้ภาษามือไทยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษหลังการสอนโดยใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐานสูงกว่าก่อนการสอน

หลังจากใช้โปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน เสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้โปรแกรมอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน ปรากฏผลดังตาราง 3

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษต่อโปรแกรมการอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

ตาราง 3 ผลการความพึงพอใจของความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษต่อการใช้โปรแกรมอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐาน

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.	ด้านเนื้อหา	4.71	0.25	มากที่สุด
2.	ด้านผู้สอนภาษามือไทย	4.74	0.27	มากที่สุด
3.	ด้านงานที่ให้ทำและกิจกรรมการเรียนรู้	4.78	0.19	มากที่สุด
4.	ด้านเอกสารและสื่อประกอบ	4.68	0.32	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.73	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 3 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษต่อการใช้โปรแกรมอบรมภาษามือไทยขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$ S.D. = 0.22) นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาประเมินความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดโดยด้านที่มีคะแนนมากที่สุดคือด้านงานที่ให้ทำและกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.78$ S.D. = 0.19) ด้านผู้สอนภาษามือไทยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$ S.D. = 0.27) ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$ S.D. = 0.25) และ ด้านเอกสารและสื่อประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$ S.D. = 0.32)

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีความสามารถในการใช้ภาษามือไทยขั้นพื้นฐานเพื่อใช้สื่อสารในการจัดการเรียนการสอนกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้อย่างคล่องแคล่วมากขึ้น และครู อาจารย์ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถนำโปรแกรมไปใช้ในการพัฒนาทักษะภาษามือไทยสำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษในรุ่นต่อ ๆ ไปและสถาบันต่าง ๆ ต่อไป

7. บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการวิชาวาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.(2552). ศูนย์วิชาการบูรณาการ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิตประภา ศรีอ่อน. (2547).รายงานประเมินผลโครงการห้องเรียนสาธิตการสอนแบบสองภาษาสำหรับเด็กหูหนวกในโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดนครปฐม: ฝ่ายวิจัย วิทยาลัยราชสุดามหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธนพร กิจสุทธิ์. (2553). ศึกษาทักษะความปลอดภัยในการดำรงชีวิต ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่ความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย จากการสอนโดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์ร่วมกับ

- การปฏิบัติจริงในสถานการณ์จำลอง. ปรินซ์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- ภักดีพิชญ์ ภู่นิ่ม. (2553). การศึกษาเจตคติต่อการเรียนร่วมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของนักเรียนปกติโดยใช้โปรแกรมส่งเสริมเจตคติทางบวก. ปรินซ์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรียา นิยมธรรม. (2541). ความบกพร่องทางการได้ยิน ผลกระทบทางจิตวิทยา การศึกษา และสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: P.A.ART & PRING CO.,LTD.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2537).แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามเทคนิคการสอนแบบรักภาษา. กรุงเทพมหานคร:คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ .(2553). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. กรุงเทพมหานคร.
- อุณววรรณ มั่นใจ และคณะ. (2545). รายงานการวิจัยเรื่องการใช้วิธีสอน "แบบสองภาษา" ในชั้นอนุบาล โรงเรียนศึกษาพิเศษนครปฐม. นครปฐม: สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1.
- Bangs, D. (2011). **My ASL Book** :A Communicative Approach for Learning A Visual Language. Westmar Drive Dubugue, IA : Kendall Hunt.
- Disabled World. (2014). **Information and dates of disability awareness program**. Retrieved 1 November, 2014, from <http://www.disabled-world.com/disability/awareness/>.
- Lentz,E.M., Mikos,K,& Smith,C. (1992). **Signing naturally**. San Diego. CA : DawnSignPress.